

skæftigelse med Sagen, vilde det dog vistnok være urimeligt, om jeg ikke ogsaa gav en Begrundelse af, hvorledes Ministeriet kom til denne Tanke om at søge Konflikt-situationen ophævet ved en foreløbig Lov.

Tidligere Regeringer har jo altid hævdet, at de forholdt sig neutrale i Stridigheder mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, og vi har givet dem Medhold i og forlangt, at deres Holdning skulde være neutral. Det er hændt, at de trods Neutraliteten støttede den ene Side, Arbejdsgiversiden. Vi har kritiseret dem, naar de gjode noget saadant. Men medens man altsaa hidtil havde erkendt, at dette maatte være en Regerings Holdning, blev Stillingen straks en anden, da Konflikt udbrød under den nuværende Regering: Øjeblikkelig forlangte man i snart det ene snart det andet af Partiernes Organer, at den nuværende Regering skulde være unneutral, at den skulde gribe ind, at den skulde foretage noget, at den skulde skaffe Konflikten standset, at den skulde „tale alvorligt“ — for at bruge et kendt Udtryk — med visse Folk, at den skulde ophæve Enkeltmands Ret til at tale, sige og gøre det, han sagde og gjorde. Vi skulde med andre Ord tvinge — det har jeg forstaaet var Tanken med det — Arbejderne, tvinge vore Meningsfæller, medens de tidligere Ministerier, Venstres sidste Ministerium, f. Eks. aldeles ikke følte Trang eller Pligt til at tvinge deres Meningsfælle, der sidder som Formand for Arbejdsgiverforeningen. Jeg ved ikke, med hvilken Ret disse forskellige Krav stilledes, men en Kendsgjerning er det, at saaledes har man handlet.

Den nuværende Regering nægtede fornuftigvis at gribe ind, saa længe de lovlige Organer, Organisationerne og Forligsmændene, var i Funktion, men da Forligsmændene paa visse Stadier i Kampens sidste Tid tilsidesattes ved visse Afgørelser, og da Organisationernes Evne til et gennemføre Forhandlingerne paa visse Tider syntes at svigte, blev Spørgsmaalet om anden Indflydelse unægtelig aktuelt, og det blev det navnlig, da Kampen mod Forventning førtes bort fra de stridendes eget Omraade ind paa Trediemands og paa Samfundets Gebet. Jeg har før vedkendt mig og mit Parti den Opfattelse, at der kan opstaa Situationer, hvor Samfundets Interesser bringes i Fare, og hvor Samfundet derfor maa værnes af dem, der har Ansvar for Samfundets Anliggender. Dette er ikke en ny Opfindelse under Ministeriets Tilværelse, denne Opfattelse er adskillige Aar gammel og har ogsaa fundet Udtryk her i Salen,

saaledes at man kan genfinde den i Rigsdagstidenden.

Da nu Transportstrejke — den 16. Maj var det sikkert — blev iværksat og rettedes mod Landbrugseksporten, skete der derved et Brud paa et overfor Ministeriet givet Tilsagn, og dette Brud maatte før eller senere tvinge os til at handle anderledes end overfor den oprindelige Del af Konflikten. Det første Skridt efter denne betydningsfulde Ændring i Situationen blev derfor ogsaa taget ganske faa Dage efter den 16. Maj, nemlig den 20. Maj. Ved Forhandlinger med Formændene for Arbejdsmandforbundet og for Arbejdsgiverforeningen foreslog jeg, at under Hensyn til den Standsning, der var indtraadt i Forligsarbejdet, og i Overensstemmelse med Opfattelser, der ogsaa herskede blandt Forligsmændene, skulde de tilbagestaaende Uoverensstemmelser afgøres ved Nævns- eller Opmandskendelse. Resultatet af disse Forhandlinger fandt Udtryk i et Forslag, om hvilket der altsaa forud var Enighed med de to Organisationers Ledere. Af Hensyn til den Interesse, dette Forslag har for hele Sagen, maa jeg tillade mig — med Formandens forventede Tilladelse — ogsaa at oplæse dette. Det lyder saaledes:

„Under Hensyn til den for Samfundet saa alvorlige Konfliktsituation, som allerede har vedvaret længe, og efter at Statens Forligsmænd har henledet Statsministerens Opmærksomhed paa de foreliggende Forhold, som navnlig frembyder Vanskeligheder vedrørende Overenskomsterne imellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsgiverforeningen, har Ministeriet paa Forligsmændenes Opfordring besluttet at foreslaa disse to nævnte Organisationer følgende Ordning til Bilæggelse af Konflikten:

- 1) Kongen anmodes om efter Indstilling af Statsministeren at udnævne en Opmand, der kan forestaa en Mægling mellem Parterne og afsige Kendelse angaaende tilbageværende Stridsspørgsmaal.
- 2) Repræsentanter for hver af de to Organisationer træder straks efter Forslagets Vedtagelse paa Opmandens Foranledning sammen for at foretage en Gennemgang af det hidtil behandlede Overenskomststof, under hvilken der foretages en Udskillelse af det, der faktisk er Enighed om, medens de Dele, hvorom der ikke er Enighed, saaledes navnlig Tillæget til de lave Lønninger, henvises til Opmanden. Denne Gennemgang skal være tilendebragt Lørdag den 23. Maj.
- 3) Arbejdet genoptages af alle Arbejds-